

Τί να ψιθύριζε ο σκοτεινός τύπος με τον κάπα;

Πολιτισμός / Λογοτεχνία - Φιλολογία / Πνευματική ζωή

Ηλίας Λιαμής, Σύμβουλος Ενότητας Πολιτισμού

Θεολογικός στοχασμός στο περιθώριο της εικόνας της Γεννήσεως

-Τι κρατάς;

- Το Ευαγγέλιο.

-Δεν θα στόλιζες αυτή την ώρα το δέντρο;

-Θα προλάβω. Έχω λίγο χρόνο κι είπα λιγάκι να το ξεφυλλίσω.

-Ψάχνεις κάτι συγκεκριμένο;

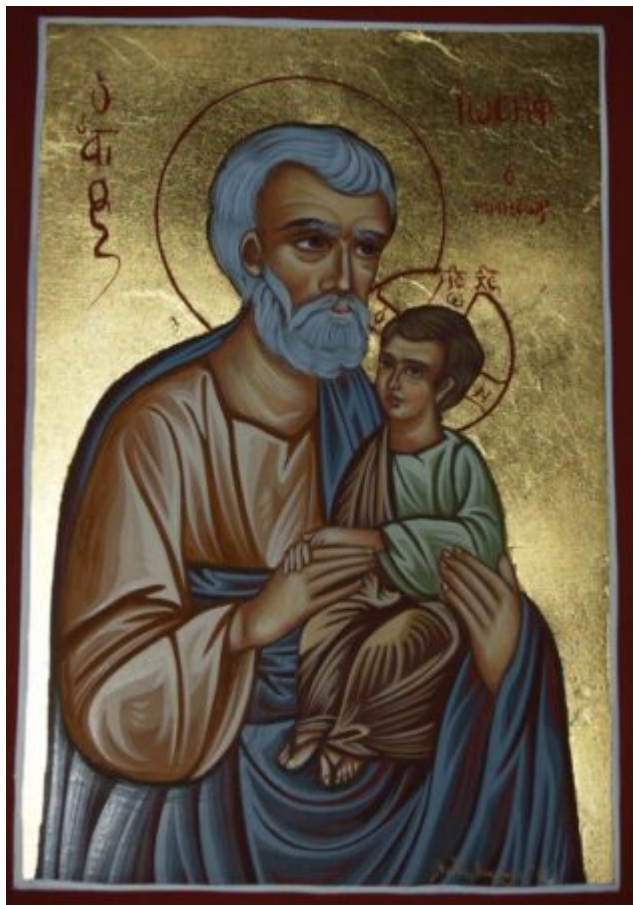
-Όχι ακριβώς.

-Αλλά;

-Ξέρεις, άγιε μου Ιωσήφ, κάθε φορά που η μορφή σου έρχεται στο μυαλό μου, στέκεις πάντα σαν ένα πρόσωπο βουβό. Ποτέ δεν σε φαντάστηκα να μιλάς.

Σιωπηλός δίπλα στη φάτνη, σιωπηλός στο ταξίδι για την Αίγυπτο, σιωπηλός και στα όνειρά σου. Ακόμη και η Παναγία, ένα πλάσμα ενωμένο εντελώς με το θέλημα του Θεού, βρίσκει το θάρρος ν' ανοίξει διάλογο με τον αρχάγγελο, σχεδόν να αμφισβητήσει το μήνυμά του, κι ας φτάνει μετά στην ολόψυχη υπακοή. Και συ, τρεις φορές βλέπεις τον απεσταλμένο τού Θεού στον ύπνο σου, τρεις φορές ακούς πράγματα παράλογα κι ούτε μια αντίρρηση, ούτε μια ερώτηση. Βρήκα κι εγώ λοιπόν μια ευκαιρία να ψάξω κάποιες λέξεις σου, που οι ευαγγελιστές θεώρησαν, πως θ' άξιζαν την αθανασία.

-Ούτε μία δε θα βρεις.

-Μα καλά, τόσα χρόνια δίπλα σ' ένα Θεό που

γίνεται από μωράκι άντρας, δίπλα σε μια γυναίκα στήριγμα, μάνα και παρηγοριά γενεών και γενεών, τίποτα άξιο λόγου δεν βγήκε από τα χείλια σου; Ποιος είν' ο ρόλος σου σ' όλη αυτή την ιστορία; Ποια είναι η συμβολή σου; Τι νιώθεις, όταν η γυναίκα που αγαπάς βρίσκεται έγκυος, χωρίς να την έχεις αγγίξει; Πως αποδέχεσαι το παράλογο; Πόσο δικοί σου μπόρεσαν να γίνουν δύο άνθρωποι, μια γυναίκα κι ένας γιος, δοσμένοι ολόψυχα στο σχέδιο ενός άλλου Πατέρα; Τι σκέφτεσαι για την ζωή σου, την ώρα που τριγυρνάς στα βρώμικα σοκάκια της

Βηθλεέμ με τη Μαρία έγκυο; Πώς νιώθεις την ώρα που ο Ιησούς ανοίγει τα ματάκια του στην ξαστεριά εκείνης της νύχτας; Πώς δαμάζεις την ψυχή σου, όταν την θέση του θριαμβευτή Μεσσία της παιδικής σου ανατροφής παίρνει ένα απροστάτευτο βρέφος, που το ζεσταίνουν τα χνώτα των ζώων; Άκουσες τους αγγέλους; Πίστεψες του μάγους; Τι εξηγήσεις έδωσες στους βοσκούς; Γιατί στις εικόνες είσαι πάντα έξω απ' τη σπηλιά; Και πάνω απ' όλα -χρόνια έχω αυτή την απορία- τι σου ψιθύριζε ο σκοτεινός ο τύπος με την κάπα, εκεί, στο κάτω μέρος της εικόνας;

-Βιάζεσαι μου φαίνεται λιγάκι. Αυτές οι ερωτήσεις, ξέρεις, θέλουν ηρεμία. Τα ξέρω αυτά τα ερωτήματα. Ένα-ένα με βασάνισαν, ένα-ένα τα απάντησα. Το καθένα απαιτούσε απάντηση πριν προχωρήσω στο επόμενο. Αν θες πραγματικά να βγάλεις άκρη, πρέπει όλον αυτόν τον δρόμο με τα ερωτήματα να τον περπατήσεις. Θα έρθεις να τον περπατήσουμε μαζί;

- Ναι, θα σ' ακολουθήσω. Πρώτα, γιατί η ζωή με δίδαξε πως οι πράοι και λιγόλογοι άνθρωποι κρύβουν θησαυρούς. Και δεύτερον, γιατί σ' αγαπάω, χωρίς να μπορώ να εξηγήσω το γιατί.

- Και οι δύο λόγοι μου αρέσουν. Αν και πιστεύω πως υπάρχει κι ένας τρίτος.

- Λες;

-Είμαι βέβαιος.

- Και ποιος να 'ναι αυτός;

-Η διαίσθηση σου. Αυτή σε πληροφορεί, πως, μέσα από τις απαντήσεις θ' ανακαλύψεις κομμάτια του εαυτού σου. Κομμάτια κρυμμένα, μπορεί και παραπονεμένα, που περιμένουν δικαίωση. Έλα λοιπόν να πάρουμε τα πράγματα με τη σειρά:

Εγώ πάντα λαχταρούσα να κάνω οικογένεια. Από τότε, που, νέο παλικάρι ακόμα, έκανα όνειρα για τη ζωή μου, περίμενα πως και πως να ζήσω με κείνους, που θα τους νοιάζομαι και θα τους πονάω. Δεν ήμουν κάτι το ξεχωριστό, ποτέ δεν ένιωσα κάτι τι ξεχωριστό. Η ζωή, την εποχή εκείνη, δεν είχε και πολλές πιθανότητες μεγάλων αποκλίσεων. Για τους ανθρώπους μάλιστα της δικής μου τάξης, ήταν αρκετά η ασφάλεια ενός μικρού μεροκάματου και η εκτίμηση των κοντινών φίλων και συγγενών. Όσο για τα μεγάλα νοήματα της ζωής, κι εκεί απλά τα πράγματα: Εκεί ψηλά, ο Γιαχβέ, πικραμένος από το λαό του, για την τόση αστάθεια και την τόση αχαριστία του. Πικραμένος, αλλά και αποφασισμένος να στείλει δοκιμασίες και κατακτητές, μέχρις ότου οι καρδιές και τα μάτια στραφούν ξανά προς Εκείνον.

Κι εδώ κάτω, στη γη, ένας λαός να υπομένει τον ζυγό και να περιμένει τον Μεσσία, που θα φέρει την λύτρωση. Ποιος θα 'ναι; Πώς θα 'ναι; Πώς θα τον καταλάβουμε; Πώς θα τον ξεχωρίσουμε από τους τρελούς και τους απατεώνες; Κανείς δεν είχε την απάντηση. Όλοι όμως είχαν την πίστη, πως, όταν έρθει, όλα θα γίνουν φανερά. Κι ο καθένας είχε την κρυφή λαχτάρα, πως ένας γιος απ' τη δική του γενιά θα δοξάσει ξανά τον Ισραήλ.

-Ήσουν κι εσύ ένας απ' αυτούς;

-Δεν υπήρχε Ισραηλίτης, όσο παρακατιανός, όσο ασήμαντός, που να μην είχε σε μια κρυφή γωνιά της ψυχής του ένα αναμμένο λυχνάρι. Κι αν ο νους φώναζε, πως οι καιροί δεν επιτρέπουν τέτοιου είδους ελπίδες, το λυχνάρι αυτό έκανε το βάρος των ταπεινώσεων λίγο ελαφρύτερο και τα βάσανα της φτώχειας και της καταπίεσης λίγο πιο υποφερτά, καθώς το μέλλον, έστω θολό, έστω μακρινό, υποσχόταν μια δικαίωση...μια αποκατάσταση. Υπάρχει όμως και κάτι άλλο.

-Δηλαδή;

-Ένα κρυφό ερώτημα, ένα κρυφό σαράκι, που σιγότρωγε την ψυχή κάθε αγοριού: Κι αν είμαι εγώ ο Μεσσίας; Και αν περιμένει από μένα ο Θεός να φέρω τη λύτρωση στον λαό του; Για σκέψου το λίγο. Δεν σου κρύβω, πως κάποιες στιγμές πέρασε απ' το μυαλό μου. Κι είμαι βέβαιος, πως, έστω και μία φορά, είχε περάσει από το μυαλό κάθε γιου Ισραηλίτη. Κάποιοι έδιναν στην ψυχή τους τόπο στη σκέψη αυτή. Γι αυτό και οι καιροί ήταν γεμάτοι υποψήφιους προφήτες και ηγέτες, που κάθε τόσο ξεσήκωναν τον λαό. Εγώ πάντως, όπως σου είπα και πριν, δεν άφησα ποτέ την ιδέα να πιάσει ρίζες μέσα μου. Δεν ήξερα πως είναι να είσαι μεσσίας, ήξερα όμως πως δεν είμαι εγώ. Πολύ γρήγορα προσαρμόστηκα στην ιδέα μιας ήσυχης ζωής και βάλθηκα ν' αρχίσω να την κτίζω. Και ένα μόνο πράγμα κράτησα από τη νιότη μου: Την υποψία, ο Θεός να μην είναι τόσο προβλέψιμος.

-Προβλέψιμος;

-Ναι. Υπήρχαν φορές που ένιωθα, πως οι συμπατριώτες μου παραήταν βέβαιοι για το πώς σκέπτεται και δρα ο Θεός.

[page_end]

-Εδώ όμως υπήρχε μια ξεκάθαρη συμφωνία, μια διαθήκη. Τηρείτε τις εντολές, είμαι μαζί σας. Δεν τις τηρείτε, ξεχάστε με.

-Ναι, βέβαια, δεν αντιλέγει κανείς. Στην υπόθεση όμως αυτή με απασχολούσε πάντα ένα σημείο: Δυο άνθρωποι φτάνουν σε συμφωνία στο όνομα ενός κοινού

συμφέροντος, έτσι;

-Σωστά.

-Στην δική μας όμως περίπτωση, τι συμφέρον είχε να διαφυλάξει ο Θεός για τον εαυτό Του; Πάνω σε ποια βάση διαπραγματεύεται ο παντοδύναμος Δημιουργός με έναν από τους λαούς του; «Να αισθάνεσαι υπερήφανος, που είσαι Ισραηλίτης» μου έλεγαν. Κι όταν ζητούσα την αιτία, «επειδή ο Θεός διάλεξε τον Ισραήλ, για να του αποκαλυφθεί», μου απαντούσαν. Πάντα εκεί σταμάταγε η συζήτηση. Το μυαλό μου όμως σιωπηλά συνέχιζε να ρωτάει: «Ποια είναι τα κριτήρια του Θεού; Γιατί επέλεξε εμάς και όχι άλλους; Ποιος θνητός δικαιούται να καυχιέται πως ξέρει τα απύθμενα βάθη των προθέσεων Του; Και πολύ περισσότερο, ποιος δικαιούται να καυχιέται πως αποτελεί μέρος ενός ...εκλεκτού λαού, όταν ο λαός αυτός ήξερε τόσο εύκολα να ξεχνάει την αποστασία του, όσο εύκολα και να επικαλείται την προνομιακή του εκλογή;

-Και σε τι απαντήσεις έφτασες;

-Πάλι οι απαντήσεις σε τρώνε. Δεν σε βλέπω να εκτιμάς όμως το ότι έφτασα να

ρωτάω όλα αυτά. Κι όμως, εγώ δοξάζω τον Θεό που φύτεψε μέσα μου αυτές τις ερωτήσεις. Αυτές, και όχι οι απαντήσεις ήταν η ευλογία Του. Πολλά πράγματα γύρω μου ήταν ακατανόητα Για ένα όμως πράγμα ήμουν βέβαιος: Πως ο Θεός σκέφτεται και δρα με τρόπους ασύλληπτους από τον ανθρώπινο νου. Πάντα ένιωθα φίλο τον Ιώβ και πάντα θυμόμουν τότε, που σώνει και καλά οι φίλοι του προσπαθούν να τον πείσουν, πως τα βάσανά του είναι η δίκαιη τιμωρία του για κάτι που έκανε. «Όχι», τους απαντούσε εκείνος, «σε τίποτα δεν έφταιξα. Δείτε το κατόντημά μου και ελευθερωθείτε από τη βεβαιότητα της γνώσης σας, ότι δήθεν ο Θεός κολυμπάει στη νομοτέλεια του μυαλού σας». Έφτασα λοιπόν κι εγώ σε μια απάντηση.

-Βλέπεις λοιπόν!

-Ναι, αλλά σε ποια απάντηση;

-Σε ποια;

-Πείστηκα, πως ο Θεός είναι ένα ανοικτό ερώτημα. Κάθε απάντηση είναι ένας περιορισμός, μια φυλακή, Και ο Θεός σε φυλακή δε μπαίνει. Έμαθα λοιπόν να ζω, έτοιμος να συναντηθώ με τις ανεξήγητες βουλές του Θεού. Αυτή λοιπόν η...απάντηση με στήριξε, όταν όλα τα δεδομένα και οι βεβαιότητες μου κατέρρευσαν. Χωρίς αυτήν, ή θα τρελαινόμουν, ή θα στεκόμουν εμπόδιο στα σχέδια Του.

-Το ενδεχόμενο να τρελαθείς το καταλαβαίνω. Πώς όμως να σταθεί εμπόδιο στο σχέδιο του Θεού ένας ασήμαντος νεαρός Ισραηλίτης;

- Δίκιο έχεις. Ασήμαντος ήμουν. Ασήμαντοι ήμαστε όλοι μας μπροστά στη δύναμή Του. Η αγάπη Του όμως μας κάνει σημαντικούς. Η αγάπη αυτή, που μεταμορφώνει το πλάσμα Του σε συνεργάτη Του. Γιατί, κι όταν το ανεξήγητο με παρέσυρε σε μονοπάτια, που ο νους του ανθρώπου δεν τα βάζει, ο τρόπος Του μου έδειξε, πως αρνείται να κάνει χρήση τής παντοδυναμίας Του. Δεν υποχρεώνει, δεν εξαναγκάζει. Καλεί τον άνθρωπο να μπει στο παιχνίδι της ίδιας του της σωτηρίας και περιμένει την ανταπόκρισή του.

-Μα εξηγούνται όλ' αυτά;

- Έχεις δίκιο. Τι να εξηγηθεί με το φτωχό ανθρώπινο μυαλό. Κι όμως, το ξεπέρασμα αυτής της φτώχειας, αυτής της μιζέριας ζήτησε ο Θεός από τον άνθρωπο. Ίσως αυτό να είναι και το μοναδικό που ζήτησε.

-Μιλάς για την πίστη.

- Ναι, αλλά πίστη σε τι;

-Στην πίστη, πως υπάρχει Θεός

- Μα αυτό είναι ένα πρώτο βήμα, ίσως και το πιο εύκολο βήμα.

-Τότε;

- Εγώ μιλάω για την πίστη εκείνη που σαν θύελλα έρχεται να αλλάξει τον τρόπο λειτουργίας του μυαλού μας. Η πίστη, πως ο Θεός δεν είναι ο ζηλόφθονος άρχοντας που θέλησε να μας παρουσιάσει ο μέγας συκοφάντης, αλλά η πίστη, πως ο Θεός θα έκανε τα πάντα...ΤΑ ΠΑΝΤΑ...για να ξαναδεί τον άνθρωπο μαζί Του. Όχι λοιπόν μόνο πίστη στην ύπαρξη τού Θεού, αλλά πίστη στην αγάπη τού Θεού, πίστη όμως και στην... πίστη τού Θεού, πως ο άνθρωπος αξίζει κάθε θυσία, προκειμένου να ξαναβρεθεί κοντά Του, Αχ, πολύ φοβάμαι, πως πιο πολύ μας εκτιμάει ο Θεός, απ' ότι εμείς οι ίδιοι του εαυτούς μας.

-Τα σκεφτόσουν όλ' αυτά πριν αρχίσει να ξετυλίγεται η γνωστή σειρά των γεγονότων;

-Όχι βέβαια. Το τι είχα στο μυαλό μου στο είπα. Για το μόνο που είχα πειστεί, ήταν πως όλα είναι πιθανά. Κι όσο μπορούσα, κρατούσα την καρδιά μου σε επιφυλακή να νιώσει και να δεχτεί. Φαίνεται, ο Θεός έκρινε, πως η καρδιά μου ήταν έτοιμη.

- Το μυαλό σου;

-Αστειεύεσαι; Τι να προλάβει να κατανοήσει το μυαλό μου; Πόσο νομίζεις πως απέχει η λογική από τη διάλυση του μυαλού; Θα σου το πω εγώ: όσο απέχει το να ομολογείς συνάνθρωπο ένα γήινο πλάσμα σαν εσένα και σαν εμένα από το να αποδέχεσαι αυτό το ίδιο πλάσμα πλατύτερο από ολόκληρο το σύμπαν.

- Το αποδέχτηκες;

- Στην αρχή όχι. Μπροστά μου είχα τη Μαρία μου έγκυο. Το αρνιόταν η καρδιά μου, το βεβαίωναν όμως τα μάτια μου. Νιώσε με λίγο: καρδιά και μυαλό στον ζυγό. Τι θα βαρύνει; Εκεί λέω, πως ο Θεός δεν μπορούσε ή δεν θέλησε να με βοηθήσει. Ένωθα όμως να περιμένει από μένα απόφαση πριν ενεργήσει Εκείνος. Και την κρίσιμη στιγμή, βάρυνε η καρδιά. Δόξα τω Θεώ, η καρδιά βάρυνε. Μην πιστέψεις, πως τα όνειρα με πείσανε. Χίλιους τρόπους έχει το μυαλό, όχι όνειρα, αλλά και θάματα να περιφρονήσει. Η καρδιά όμως τα βλέπει αλλιώς. Ήρθε λοιπόν πρώτη η

απόφασή μου ν' ακούσω την καρδιά μου, κι ύστερα ο Θεός έστειλε τον Άγγελό Του. Και το μυαλό ρωτάει και η καρδιά ρωτάει. Οι άγγελοι όμως απαντούν μόνο τα ερωτήματα της καρδιάς.

[page_end]

- Κι η δική σου καρδιά τι ρώταγε;

- «Κύριε», ρώταγε, «τι ζητάς από μένα; Πατέρας, πέρα από τη δύναμη του φτωχού μου μυαλού και από κάθε ανάγκη, στέλνεις τον Υιό σου τον μονογενή να σώσει τον άνθρωπο. Αξιώνεις ένα πλάσμα Σου να χωρέσει στα σπλάχνα της τον Άπειρο και Αχώρητο. Πού χωράω εγώ στα σχέδιά σου. Τι με χρειάζεσαι; Με θέλεις μόνο για μια κοινωνική κάλυψη των σχεδίων σου; Έχει η πανσοφία σου ανάγκη τέτοιους ταπεινούς συμβιβασμούς; Τι ζητάς από μένα; Τι ζητάς από μένα;»

-Πήρες απάντηση;

-Όχι. Από τη στιγμή όμως που άρχισα να ρωτάω, άρχισε να παρουσιάζεται μπροστά μου αυτός ο σκοτεινός ο τύπος με την κάπα. Η παρουσία του μου πάγωνε την καρδιά. Τον ένιωθα ξένο, σαν τους ξένους εκείνους, που με το που θα τους δεις, νιώθεις, πως ήρθαν να σου μαυρίσουν τη ζωή. Ξένος...μα και γνωστή η φωνή του. Γνωστή από τότε, κάτω απ' το δέντρο της Εδέμ. «Τι νομίζεις πως είσαι;», μου ψιθύριζε. «Ένα θλιβερό παιχνίδι στα παράλογα σχέδια του Θεού είσαι. Διεκδίκησε τουλάχιστον την ησυχία και την αξιοπρέπειά σου. Και τότε σας τά 'λεγα: Σας φοβάται και χαίρεται να σας ταλαιπωρεί. Κάθε του «δώρο» κι ένας μπελάς, κάθε εντολή του και μια ευθύνη. Ένα βάρος αυτή για σένα, ένα βάρος εσύ γι' αυτήν. Ένα κακόγουστο αστείο η ζωή που σας χάρισε. Άστηνε να περάσει όπως-όπως να τελειώνει κι αυτή κι εσύ».

-Γιατί δεν του 'κλεινες το στόμα;

-Γιατί...Γιατί τα λόγια του, λες και τά 'χε κλέψει από το πιο βαθύ υπόγειο της ύπαρξής μου κι είχε βαλθεί να τα φέρει στ' αυτιά μου. Λογικά μιλούσε. Τετράγωνο. Πώς να του αντιμιλήσεις; Με τι επιχειρήματα; Πώς να νεκρώσεις αυτά, που οι αισθήσεις σου σε πληροφορούν; Πως ν' ανοίξεις την πόρτα στο παράλογο;

-Και τι έκανες;

-Κάτι...κάτι με ενοχλούσε. Σιγά-

σιγά το διέκρινα. Όσο τον έβλεπα κι όσο τον άκουγα, τόσο άρχισα να κατανοώ το λάθος του Αδάμ. Και δεν μιλάω τόσο για τον απαγορευμένο καρπό. Μιλάω για ένα άλλο λάθος: Για κάποιο λόγο οι προπάτορές μας σταμάτησαν να σκέφτονται με την καρδιά. Και τότε βρήκε στη ψυχή τους θέση η διαβολή και η ανταρσία. Μόλις συνειδητοποίησα αυτό που σου λέω, ένιωσα μια βαθιά, πολύ βαθιά ανάγκη: Να αφήσω τις λέξεις αυτές να περιφέρονται χωρίς να βρίσκουνε στο νου μου ούτε μια γωνιά για καταφύγιο. Να μη βρούνε μέσα μου συνομιλητή, να μη στεριώσουν, να μη βγάλουν ρίζες. Αυτό αποφάσισα να κάνω, μήπως και πάρω αντίστροφά τον πικρό δρόμο του Αδάμ, που του σακάτεψε ο Πειρασμός τη σχέση του με τον Θεό, τον συνάνθρωπό του και το σύμπαν ολόκληρο. Μισημένος ένιωσα απ τον Θεό που νόμισε πως τον διώχνει. Μισημένος ένιωσα απ' τη γη, που μ' ένα της καρπό τού στέρησε τον Παράδεισο. Πάνω απ' όλα όμως ένιωσα προδομένος απ' τη γυναίκα, που της φόρτωσε τον παρασυρμό του, αλλά και μισημένος απ' αυτήν, που της φόρτωσε την ενοχή του. Σαν δεύτερος Αδάμ λοιπόν, είπα να μην επαναλάβω τα ίδια λάθη.

-Δεύτερος Αδάμ εσύ;

- Δε θέλω να σε σοκάρω. Το ξέρω, πως για δεύτερο Αδάμ έχεις τον μικρό μου Ιησού. Αυτός έσπασε τις πύλες του Άδη. Αυτός ξανάνοιξε τις πύλες της Εδέμ. Αλλά, όσο το καλοσκεφτομαι, έβλεπα να ταιριάζει λίγο, λιγάκι, τόσο δα, και σε

μένα αυτός ο τίτλος. Μη βιαστείς να με κατακρίνεις. Αλίμονο! Τι είμαι εγώ μπροστά στο μεγαλείο Του; Τι προσέφερα εγώ στη σωτήρια των ανθρώπων και τι Εκείνος! Κι όμως! Ένωθα πως ένα μικρό κομματάκι του σχεδίου Του το εμπιστεύτηκε στα χέρια μου.

-Ποιο, δηλαδή;

-Θα στο πω: Νιώθω, πως, όπως σ' εκείνην, τη Μαρία μου, εμπιστεύτηκε το ξανασμίξιμο του πεσμένου ανθρώπου με τον Πλάστη του, έτσι και σε μένα εμπιστεύτηκε το ξαναφίλιωμα του άνδρα και της γυναίκας.

-Μα πώς;

-Δε θυμάσαι; Κρύφτηκε ο Αδάμ στον Παράδεισο. Πίστεψε τον Συκοφάντη και χάραξε στον νου και στην καρδιά του τη μορφή ενός Θεού φθονερού και εκδικητικού. Αιώνες κρυβότανε ο άνθρωπος. Αιώνες αρνιότανε να δει το θέλημα του Θεού σαν δρόμο της χαράς και της λύτρωσής του. Ο Αδάμ κρύφτηκε, αλλά η Μαρία μου βγήκε στο φως και με το «γένειτό μοι κατά το ρήμα σου» παράδωσε το επαναστατημένο ανθρώπινο θέλημα στα χέρια του Θεού.

- Σωστά όλ' αυτά, αλλά ο ρόλος ο δικός σου;

- Ξέρεις, ο Αδάμ δεν κρύφτηκε μόνο από τον Θεό. Όταν κατάλαβε πως όλα ήταν φανερά στα μάτια τού Θεού, απέστρεψε τα μάτια κι από τη γυναίκα. Κρύφτηκε κι απ' την άλλη μισή του ύπαρξη. Της έριξε την ευθύνη και την κατάρα του, καταδίκασε μπροστά στον Θεό τη σάρκα από την σάρκα του. Για αιώνες, το γένος των ανθρώπων έμαθε να πολεμάει με την ίδια του τη σάρκα. Η γυναίκα ντύθηκε την ενοχή και ο άντρας την τυραννία. Κι εγώ, στα χαρακώματα αυτής της μάχης γεννήθηκα. Όταν το σχέδιο του Θεού ξεδιπλώθηκε -όσο ξεδιπλώθηκε- μπροστά στα μάτια μου, σκέφτηκα στην αρχή να διαμαρτυρηθώ. «Γιατί Θεέ μου μια γυναίκα», άκουσα μέσα μου μια φωνή, «κλειδί και πύλη εξόδου τού ανθρώπου από το πικρό του αδιέξοδο;». Πριν προλάβω ν' ανοίξω διάλογο μ' αυτήν την αγανάκτηση, άκουσα τη φωνή μέσα μου, γεμάτη περιφρόνηση, να μου ψιθυρίζει: «Τι να περιμένει κανείς από μια γυναίκα!». Πριν προλάβω και στην περιφρόνηση να απαντήσω, η ίδια φωνή σχεδόν με διέταξε: «Εσύ ν' αναλάβεις!»

- Κι εσύ;

- Λογικά φαινόταν όλα. Συμφωνούσαν απόλυτα με όσα διδάχτηκα και με όσα ήμουν προετοιμασμένος να αναλάβω. Κι όμως, κάτι μέσα μου μου' λεγε, πως αν άφηνα αυτές τις σκέψεις να πάρουν χώρο και να θεριέψουν, θα οδηγιόμουν σε αδιέξοδο. Πού θα με έβγαζε η αγανάκτηση; Πού θα με έβγαζε η περιφρόνηση; Που

θα με έβγαζε η διεκδίκηση; Και τα τρία με τράβαγαν προς τη μεριά τους. Κι εγώ, σε μια στιγμή, αποφάσισα να κρατήσω κόντρα στην ορμή τους. Δεν μπήκα σε διάλογο. Δεν άφησα την καρδιά μου να ταραχτεί. Την κράτησα ακίνητη. Και σώπασα. Τίποτα δεν εύρισκα να στηρίξει την σιωπή μου. Κι όμως, τη στιγμή που αποφάσισα να σωπάσω, μια ανείπωτη γλύκα έφτασε μέχρι το μεδούλι των οστών μου.

-Ήταν η σιωπή η λύτρωσή σου;

-Νόμιζα κι εγώ, πως είχα φτάσει στο τέλος του δρόμου. Όμως, γρήγορα κατάλαβα, πως ήμουν μόνο στην αρχή. Γιατί, σχεδόν αμέσως μετά, η σιωπή γέννησε τον θαυμασμό. Τον θαυμασμό για την τρελή, για την παράλογη αγάπη του Θεού για τον άνθρωπο. Κι όχι μόνο για την αγάπη Του, αλλά και για τις άπειρες κοίτες που χαράζει κάθε στιγμή, προκειμένου να φτάσει αυτή Του η αγάπη μέχρι και τον τελευταίο.

[page_end]

-Ήταν λοιπόν ο θαυμασμός, που γαλήνεψε την ψυχή σου;

- Ούτε κι αυτός. Πριν προλάβω καλά-καλά να θαυμάσω, γέμισα ευγνωμοσύνη. Ευγνωμοσύνη για πολλά, πάρα πολλά. Κυρίως όμως ευγνωμοσύνη για την δημιουργία της γυναίκας. Ακριβώς εκείνη τη στιγμή ένιωσα σαν τον Αδάμ. Όχι όμως σαν το Αδάμ, που κατακεραυνώνει τη γυναίκα του για την αποτυχία του, όχι σαν τον Αδάμ, που με απόγνωση ακούει τις πύλες της Εδέμ να κλείνουν, αλλά σαν έναν δεύτερο Αδάμ, που, στρέφοντας την πιο γλυκιά ματιά προς τη γυναίκα του, ακούει την πιο γλυκεία φωνή του Θεού-Πατέρα να του λέει τρυφερά: «Παιδί μου, γύρνα πίσω. Σας έφτιαξα ένα κορμί από δύο μισά κορμιά, μια ψυχή από δύο μισές ψυχές. Σας έβαλα στον κήπο της αγάπης. Η διχόνοια σας σάς έδιωξε μακριά μου, η ομόνοια σας σάς γυρίζει πίσω. Ο παράδεισος είναι και πάλι ανοιχτός».

-Μα ήταν αρκετή η ομόνοια αυτή για να σας ξαναβάλει...για να μας ξαναβάλει όλους μας ξανά στον Παράδεισο;

-Όχι! Δε νίκησα εγώ τον θάνατο. Το ξέρω. Αυτός, ο μικρός μου Ιησούς έσπασε τις πύλες του Άδη. Αυτός κατέβηκε «εν τοις κατωτάτοις της γης», «εν τοις κατωτάτοις» της ανθρώπινης ψυχής, εκεί, που η ματιά του ανθρώπου δεν θα 'χε ποτέ την δύναμη να φτάσει. Αυτός και μόνον αυτός μπόρεσε να ξανασκορπίσει στο βάθος της ανθρώπινης καρδιάς το φως Του. Όμως, ό,τι περνούσε απ' το χέρι μου έκανα, εμπόδιο να μην σταθεί η άβυσσος, που ο Αδάμ άνοιξε ένα δειλινό ανάμεσα στον άνθρωπο και στον Θεό, ανάμεσα στον άνθρωπο και τον άνθρωπο. Ό, τι μπορούσα έκανα, για να βαδίσουν ενωμένοι, ένα σώμα, μια ψύχη, ο άνδρας κι η

γυναίκα, τον δρόμο της επιστροφής.

-Ήταν αυτό το τέλος του δρόμου;

- Όχι. Είχα κάνει το πρώτο βήμα. Ήξερα όμως πως είχα να κάνω βήματα πολλά, μέχρι να διαβώ το κατώφλι της Βασιλείας. Και σε κάθε βήμα μου, μόνιμη και σταθερή, η παρέα αυτουνού, του σκοτεινού του τύπου με την κάπα.

- Δεν σ' άφηνε κάποιες στιγμές σε ησυχία;

- Ποτέ! Στιγμή δεν έπαψε να μ' ακολουθεί. Ακόμη και τις ώρες τής Γεννήσεως, τι λες πως μου ψιθύριζε;

- «Πώς ανέχεσαι να περιθάλπεις ένα παιδί, που δεν είναι δικό σου;»

- Όχι, αυτό το είχα αποδεχτεί. Η καρδιά και το μυαλό μου είχαν συντονιστεί με τα σχέδιά Του. Άλλα ήταν τα λόγια του.

-Ποια;

-«Που είναι η αντρική σου πρωτοκαθεδρία; Που είναι η πατρική σου αυθεντία; Πήγαινε να τα ρυθμίσεις, πήγαινε να τα τακτοποιήσεις. Διεκδίκησε τον ρόλο σου. Γίνε ο πρωτανωνιστής. Γίνε ο ήρωας. Γίνε άντρας!» Αυτά μου έλεγε.

- Όχι, δεν πήγα. Γιατί μόνο τυφλός

δεν θα έβλεπε, πως η σωτηρία τού κόσμου την ώρα αυτή περνούσε μέσα από μια γυναίκα. Ο ηρωισμός για μένα δεν ήταν να διεκδικήσω κομμάτι του θαύματος. Ο ηρωισμός ήταν να σιωπήσω. Έμεινα λοιπόν και πάλι σιωπηλός. Κράτησα ακόμη και την ανάσα μου, μήπως ταράξω το Θείο σχέδιο, που ξεδιπλωνόταν μπροστά μου,

όπως μια πεταλούδα ξεδιπλώνει τα φτερά της. Η σιωπή μου ήταν η συμβολή μου στην σωτηρία του γένους των ανθρώπων. Σιώπησα και κατάλαβα: είχα το ρόλο του σιωπηλού εργάτη. Εκείνου, που στρώνει ταπεινά το δρόμο, για να περάσει το θαύμα. Εκείνου, που ανοίγει στέρεη κοίτη για να κυλήσει ανενόχλητο το θέλημα του Θεού. Ο νους μου έψαχνε απαντήσεις εδώ κι εκεί. Επιστράτευε προφητείες, έψαχνε σημάδια, τά 'φερνε έτσι, τά 'φερνε αλλιώς, μήπως και κατανοήσει το ακατανόητο. Η καρδιά μου όμως, ήρεμη και βέβαιη, κράταγε προσηλωμένο το βλέμμα μου στη φάτνη, παρακαλώντας με, όχι να εξηγήσω την αλήθεια, μα να την δεχτώ. Αυτή ήταν η αλήθεια. Και η αλήθεια με ελευθέρωσε από τα συμπλέγματα τής ανατροφής μου, απ' τα συμπλέγματα όλης της ιστορίας. Κι αν ο Αδάμ, κρυμμένος στη σκιά, τά 'βαλε με τον Θεό, που του 'δωσε τη γυναίκα, εγώ βγήκα στο φως, για να τον ευγνωμονήσω για το πολύτιμο αυτό δώρο Του και μαζί να μετατρέψω την αγνωμοσύνη όλων των ανθρώπων προς τον Θεό για την δημιουργία και την αποστολή της γυναίκας σε δοξολογία. Αιώνες μάθαμε, άνδρες και γυναίκες, ο καθένας ν' ανήκει στον εαυτό του. Μάθαμε να ποθούμε και ν' αποστρεφόμεστε. Μάθαμε να ζούμε με τη μοναξιά και τη στέρηση του μισού μας προσώπου, του μισού μας κορμιού, της μισής μας ύπαρξης Σε μια στιγμή το κατάλαβα: Δεν ζητούσε μόνον ο Θεός τον Αδάμ το δειλινό εκείνο. Με μυστική φωνή, γεμάτη αγωνία και παράπονο τον καλούσε κι η γυναίκα:

«Αδάμ, που είσαι;»

Και μονομιάς, την ώρα της αγίας μου σιωπής, την ώρα του άγιου θαυμασμού μου, την ώρα της αγίας ευγνωμοσύνης μου, ξαναβρεθήκαμε άντρας και γυναίκα στον παράδεισο, πριν την αμάχη πριν την ενοχή. Γιατί ενοχή ήταν η ...αμοιβή, που ένα κομμάτι του ανθρώπου έριξε το φταίξιμο στο άλλο του κομμάτι. Φιλιώσαμε ξανά!. Μέρωσα. Μέρωσε κι η γυναίκα μαζί μου. Φιλιώσαμε. Πρόσφερα τον εαυτό μου στη γυναίκα και άφησα ελεύθερο τον δρόμο της εισβολής του Θεού στην ιστορία.

- Πρέπει ν' αγάπησες πολύ για να μιλάς έτσι.

- Το πόσο αγάπησα, μάλλον το πόσο ο Θεός μ' αξίωσε να αγαπήσω, το κατάλαβα όταν κράτησα στα χέρια μου τον νεογέννητο Ιησού. Ό,τι κι αν είχα αισθανθεί πριν, ξεπεράστηκε κατά πολύ την ώρα εκείνη. Για τους πολλούς, είχε μόλις γεννηθεί ένα ακόμη ταπεινό και καταφρονεμένο πλασματάκι, ένα ασήμαντο παιδάκι ανάμεσα στα εκατομμύρια των ασήμαντων πλασμάτων, που γεννιούνται κάθε μέρα. Για τις στρατιές των αγγέλων και για ελάχιστους περιθωριακούς (πέντ' έξι βοσκούς και τρεις παράξενους και ταπεινούς πολυμαθείς-υπάρχουν και τέτοιοι-) γεννήθηκε ο σωτήρας του γένους των ανθρώπων. Για τη Μαρία όμως και μένα ήταν και κάτι ακόμα: μόλις είχε πάρει φως και νόημα ο δρόμος της θυσίας μας. Δυο άνθρωποι, δυο ανηφοριές θυσίας συναντήθηκαν σ' ένα κοινό σημείο. Και το σημείο αυτό ήταν

ο Χριστός. Ήμασταν μαζί, παλεύαμε μαζί, μέσα σε μια σχέση αλλόκοτη για τα μάτια των ανθρώπων. Μια σχέση διπλά σταυρική. Πρώτα, μέσα στην παρθενία της. Κι ύστερα, βαριά, απ' το σταυρό ενός έργου, που ξεπέρασε τις μικρές ζωές μας. Εκείνη, με όλο το βάρος της ανθρώπινης ανταρσίας στην πλάτη. Κι εγώ, να κουβαλάω στη δική μου πλάτη έναν πόλεμο. Τον πόλεμο ανάμεσα στον Αδάμ και την Εύα της ιστορίας. Ξεκινήσαμε εκστατικοί, με εμπιστοσύνη σ' Αυτόν, που μας διάλεξε, αλλά...πόσες φορές δεν αναρωτηθήκαμε...Οι κύκλοι της ζωής μας εφάπτονται; Τέμνονται; Ή κινούνται σε τροχιές παράλληλες; Πώς να καρπίσει μια τέτοια σχέση; Ποια δύναμη μπορεί να την ολοκληρώσει;

[page_end]

- Πήρες απόκριση; Γαλήνεψες;

- Την ολόφωτη εκείνη νύχτα, ο ουρανός έβρεχε απαντήσεις. Η σταυρική μας σχέση, η παρθενική μας σχέση, κάρπισε και οι δυο δρόμοι μας συναντήθηκαν. Ο Λόγος του Θεού, μέσ' απ' τα χείλη του Αρχαγγέλου, μάς έφερε κοντά, αλλά ο σαρκωμένος Λόγος μας ένωσε. Δυο δρόμοι, δυο θυσίες, ένα σημείο συνάντησης: Η ταπεινή φάτνη. Τη νύχτα εκείνη των θαυμάτων, ο μικρός Ιησούς ταύτισε τους κύκλους της ζωής μας για πάντα. Από άντρας και γυναίκα, από γυναίκα και άντρας, η παρουσία του Θεού στη ζωή μας, μας έκανε άντρα για την γυναίκα, γυναίκα για τον άντρα, ανθρώπους, μάλλον άνθρωπο ακέραιο και σώο για τον Θεό, για τους άλλους ανθρώπους, για το σύμπαν ολόκληρο. Από όντα μιας ελαττωματικής αποσπασματικότητας, από όντα ακρωτηριασμένα και μίζερα, που ζητάνε με την αρπαγή και τη χρήση πραγμάτων και σωμάτων να περιφρουρήσουν την κατά φαντασίαν αυτάρκειά τους και να αναπληρώσουν τα κομμένα τους μέλη, βαπτιστήκαμε σ' έναν άλλον κόσμο, σε μια άλλη κατάσταση ύπαρξης, όπου ο ένας ζει για τον άλλον και αντί να απορροφάται, τόσο λάμπουν τα στολίδια του, τόσο φεγγοβολά τής μορφής του το κάλλος. Πάναγνοι και καινούργιοι, σαν την πρώτη μέρα της δημιουργίας, δωρίσαμε τους εαυτούς μας, μέχρι να φτάσει πια να ζει ο ένας για τον άλλον, μέχρι να μην μπορεί να ξεχωρίσει το «εγώ» από το «εσύ». Ο ένας διάκονος του άλλου, ο ένας φίλος του άλλου, και οι δυο διάκονοι και φίλοι τού Χριστού. Κι Εκείνος...καρπός της ένωσης της ταπεινοφροσύνης με τη σιωπή και συνάμα ρίζα της. Εκείνος...ο μέγας διάκονος κι ο μέγας φίλος του ενός Ανθρώπου...αποδέκτης της προσφοράς τού ανθρωπίνου θελήματός...προσφορά και ο ίδιος. Προσφορά ανιδιοτελής, προσφορά δωρεάν, δωρεάν, δωρεάν, απαλλαγμένη από ανταλλάγματα, εξισορροπητικές αντιμισθίες και ανθρώπινες δικαιοσύνες.

Γι αυτό, πολύ ταπεινά, αλλά χωρίς να φοβάμαι αυτό που θ' ακουστεί, λέω πως είναι και δικός μου καρπός ο Ιησούς. Καρπός, όχι του ανδρικού μου θελήματος. Ούτε που τον μεγάλωσα και τον προστάτεψα. Είναι και δικός μου καρπός, γιατί με τα χείλη της Μαρίας, και εγώ και όλη η ανθρωπότητα, σαν νύμφη Θεού, ψελίσαμε το «γένοιτο». Όλοι οι άνθρωποι του παρελθόντος και του μέλλοντος, όλη η Εκκλησία του παρελθόντος και του μέλλοντος μιλούν με το στόμα της Μαρίας και σιωπούν με τη σιωπή τη δική μου. Κι αν μετά από τριάντα τρία χρόνια συντρίφτηκαν οι πύλες του Άδη, τη νύχτα εκείνη ανοίχτηκαν διάπλατα οι πύλες της σφραγισμένης Εδέμ. Τη νύχτα εκείνη χαράχτηκε ο δρόμος της επιστροφής. Δρόμος υπακοής, σιωπής και απέραντης...απέραντης αγάπης.

- Πώς να αντέξει ο κόσμος τέτοιο δρόμο; Πώς να στραφεί ανάποδα στον δρόμο που βαδίζει; Θα τον συντρίψει η αγάπη. Πώς να μην διαλυθεί η ταλαιπωρημένη του ύπαρξη, όταν μετρηθεί με το μέτρο της αγιότητας; Από πού να κρατηθεί;

- Να κρατηθεί απ' την καρδιά του. Καταλαβαίνω τι με ρωτάς. Και δεν είσαι ο πρώτος. Σε πρόλαβε αυτός ο σκοτεινός ο τύπος με την κάπα. Σου αποκρίνομαι, ότι αποκρίθηκα τότε και σ' εκείνον: να κρατηθεί απ' την καρδιά του. Η Μαρία κι εγώ ήμαστε ένα ανοιχτό παράθυρο στα έσχατα. Τότε που οι άνθρωποι, ελεύθεροι απ' την ανάγκη της φύσης, ελεύθεροι απ' την ανάγκη της κατοχής, ελεύθεροι απ' την ανάγκη της εξουσίας, θα μεταμορφωθούν από καταχραστές σωμάτων και πραγμάτων σε ταπεινούς και ευγνώμονες χρήστες των δώρων του Θεού, έτοιμοι κι αυτοί να βαδίζουν εις τους αιώνες των αιώνων τον δρόμο της προσφοράς και της

θυσίας τού άλαλου Αμνού. Η Μαρία κι εγώ ήμαστε ένα παράθυρο στα έσχατα βάθη της καρδιάς σου, στα έσχατα βάθη της καρδιάς του κόσμου, που λαχταράει την ελευθερία της παρθενίας και την συμπόνια της μητρότητας.

Κρατάω στα χέρια μου την μορφή σου, Άγιε μου Ιωσήφ. Δεν είναι και τίποτα σπουδαίο. Ένα μικρό και λιγάκι χοντροκομμένο πλαστικό κουκλάκι κρατάω. Θα πάρει όπου να 'ναι τη θέση της για δυο τρεις βδομάδες στην μικρή φάτνη κάτω από το ψεύτικο δέντρο. Κάποτε με εξόργιζαν τα ψεύτικα χριστουγεννιάτικα δέντρα. Τώρα πια τ' αγαπάω, γιατί πάνω τους καθρεφτίζομαι. Όλοι μας ψεύτικοι και πλαστικοί ήμαστε, μπορεί και λίγο χοντροκομμένοι, μέχρι να αγκαλιάσουμε το μυστήριο και τη γλύκα Αυτού, που οι συμπατριώτες σου ονόμαζαν γιο σου. Διψάω την ευφυΐα σου να ενεργείς με σιωπή, την ευφυΐα σου να ακούς και να υπακούς. Τη δύναμή σου να πηγαίνεις κόντρα στη λογική του κόσμου. Ψάχνω την οδό της ταπεινοφροσύνης που οδηγεί στη γεύση των θαυμάτων του Θεού και στη συνάντηση με το άλλο μου μισό, το καλύτερο και παρθενικότερο άλλο μου μισό. Ακούω τον σκοτεινό τον τύπο με την κάπα να ανάβει τις φυτιλιές τής εξουσίας και τη απληστίας μέσα στους αιώνες. Τον ακούω να σε σπρώχνει να πας στο κέντρο της εικόνας. Κι εσύ δεν πας. Αιώνες τώρα κάθεσαι εκεί στην άκρη, δυο πόντους από το περιθώριο. Εκεί, στην μόνη θέση, που διεκδικούν οι ταπεινοί, οι μόνο αληθινά έξυπνοι του κόσμου τούτου.

Κι αν ναοί μεγάλοι δεν κτίστηκαν στο όνομά σου, κι αν οι πονεμένοι της ζωής έχουν για πρώτη και μεγαλύτερη παραμυθία και απαντοχή την πάναγνη και πάγγλυκη συντρόφισσα σου, εγώ, στο κέντρο της χάρτινης σπηλιάς ήθελα φέτος να σε βάλω. Ούτε ο Χριστούλης ούτε η Παναγίτσα θα με παρεξηγούσαν, είμαι βέβαιος. Όμως, το ξέρω, δεν το θέλεις. Δεν θα αντισταθώ στο θέλημά σου. Θα σε αφήσω εκεί, που προτιμάς να συνεχίσεις να αντιστέκεσαι για μας. Στη σκιά. Δίπλα στον τύπο με την κάπα. Ανάχωμα στη λογική των καιρών μας. Κι εσύ, γι' αντάλλαγμα, ράντισέ με αν θέλεις, με τη δροσιά και το μεγαλείο της ταπεινής σου χάρης, όπως ξέρεις να ραντίζεις με κουράγιο όλους αυτούς, που απαρνήθηκαν τους προβολείς αυτού του θλιβερού θεάτρου της ζωής και τάχθηκαν να υπηρετούν τις φάτνες των καταφρονεμένων._

<https://bit.ly/2KU8uK1>